

[Ministeren for Grønland]

hjemmestyret efter min mening er ikke alene for Grønland, men også for Danmark. Nu bliver det et grønlandsk hjemmestyre, som skal udstikke målsætningerne og retningslinjerne for den fremtidige udvikling i Grønland. Det bliver grønlandske politikere, som får ansvaret på de mange væsentlige områder, som i løbet af de nærmeste år overgår til hjemmestyret. Det må være det helt essentielle, at det er grønlænderne, der får dette ansvar nu.

Hjemmestyret bliver, som det er sagt fra grønlandsk side, ingen dans på roser. Det tror jeg heller ikke, men jeg tror, at det bliver en nødvendig dans at foretage. Vi ved, at det grønlandske fiskerierhverv – det er også blevet berørt fra forskellig side – er inde i en vanskelig periode. Vi ved, at bevillingerne til Grønland – det skal da siges ligeud – ligesom alle andre bevillinger på finansloven er præget af, at det er knappe tider rent økonomisk her i landet. Vi ved også, at mulighederne for at forøge de grønlandske kassers indtægter er begrænsede.

Udfordringen for hjemmestyret består derfor bl.a. i at skulle overtage en række områder, hvortil man får statstilskud fuldt ud svarende til udgifterne, men hvor mulighederne for ekspansion og forbedringer – og det kan vi vel lige så godt sige ligeud – er begrænsede. Hjemmestyret må derfor se frem til en ikke helt nem periode, tror jeg, hvor forventningerne til og ønskerne om forandringer må afstemmes med de faktisk foreliggende muligheder. Der skal prioriteres, der skal økonomiseres, der skal, som overalt i politik, vælges. Denne proces skal hjemmestyret igennem på samme måde, som de grønlandske kommuner – her kan vi jo godt drage en sammenligning – har været igennem en proces med udvidelse af det kommunale selvstyre, og kommunerne har jo bevist, at de fuldt ud kan leve op til løsningen af deres opgaver.

Jeg er overbevist om, at hjemmestyret vil løse den vanskelige opgave, det kommer til at stå over for, og jeg tror, at hjemmestyret vil blive styrket af det, men jeg har følt trang til at gøre opmærksom på opgavernes omfang for grønlandske politikere og for hele den grønlandske befolkning. Jeg synes, at vi fra dansk side har al mulig grund til at ønske Grønland held og lykke med denne løsning, ikke fordi hjemmestyreordningen særligt

skulle gøre det nødvendigt at fremsætte dette ønske, men lad det være sagt som et ønske fra dansk side, hvori også er inkluderet den gode vilje, som hr. Lars Emil Johansen nævnte i sit indlæg at man ville lægge for dagen fra grønlandsk side. Hvis det er tilfældet, er jeg overbevist om, at vanskelighederne, udfordringerne, vil modne og befrugte forholdet mellem Danmark og Grønland.

Dohrmann (FP):

Ministeren sluttede med at tale om de gode viljer. Jeg vil gerne tale lidt om de onde viljer, og jeg mener, at hr. Lars Emil Johansen må have en ualmindelig ond vilje, når han vil prøve at påstå, at jeg skulle have sagt, at han ikke havde ret til at tale fra denne talerstol og deltage i afstemningerne. Jeg sagde udtrykkeligt to gange – så jeg tror også, hr. Lars Emil Johansen har forstået det – at jeg mente, at begge de grønlandske folketingsmedlemmer har både ret og pligt til at stemme efter deres overbevisning her i folketinget. Derfor var det vel også lige så meget i mangel af andet at kritisere mit indlæg for, at hr. Lars Emil Johansen gav det denne drejning.

Så havde Grønlandsministeren hørt noget om, at nogle fremskridtsfolk, der havde været i Grønland i sommer, skulle gå ind for den foreslåede hjemmestyreordning. Jeg kan betro Grønlandsministeren, at det er en enig fremskridtsgruppe, som ikke mener, at det foreliggende forslag er særlig godt. Der er ingen af os, der mener, at det gavner den grønlandske befolkning på nogen som helst måde, at man har et stort ministerium liggende herovre med hundredvis af ansatte, og at man udsender en lang række dansktalende eksperter, pædagoger og andre eksperter på alle mulige områder. Det mener vi ikke tjener den grønlandske befolkning. Og når vi foreslår en nedskæring af Grønlandsbevillingerne, er det den slags ting, vi vil skære ned. Vi mener ikke, at det store beløb, der i dag bliver tilstillet Grønland, kommer den grønlandske befolkning til gode, det bliver simpelt hen ædt op, inden det nogen sinde når ud, hvor det rettelig hører hjemme, og det er baggrunden for, at vi hvert år til finansloven har stillet et ændringsforslag gående ud på, at vi vil yde ca. 800 mill. kr., hvilket svarer til ca. 20.000 kr. pr. indbygger i Grønland.